

ДО 70-РІЧЧЯ АКАДЕМІКА ЛЕОНІДА БУЛАВІНА

Випуски № 8 та 9 Українського фізичного журналу присвячено 70-річчю академіка НАН України Леоніда Анатолійовича Булавіна – визначного українського вченого в галузі фізики рідин, фізики фазових перетворень та критичних явищ, нейтронної спектроскопії конденсованих систем, медичної фізики.

Свої творчі здібності Леонід Анатолійович почав демонструвати ще в студентські роки, коли він під час навчання на фізичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка виконав свої перші наукові роботи, присвячені проблемам рідкого стану речовини. Особливо яскраво його талант розкрився під час роботи в Об'єднаному інституті ядерних досліджень (м. Дубна, Росія), де він досліджував властивості рідин методом нейтронного розсіяння під керівництвом лауреата Нобелівської премії І.М. Франка. На основі цих та подальших досліджень Л.А. Булавіна зародився новий напрям – нейтронна спектроскопія рідин.

Творчий внесок ювіляра в науку дуже вагомий. Він суттєво розвинув експериментальні дослідження критичних явищ у рідинних системах, вперше застосував розсіяння повільних нейтронів для вивчення рівноважних та кінетичних властивостей рідин і полімерів, а також виявив ефект нейтронної критичної опалесценції. Л.А. Булавін дослідив

частотні спектри рідин, їхні властивості у малих об'ємах, механізми золь-гель перетворень у кремнієвих гелях та процес міцелоутворення в розчинах з поверхнево-активними речовинами, розробив методику знаходження критичних параметрів фазових перетворень, запропонував спосіб виділення колективного та одночастинкового внесків у коефіцієнт самодифузії, який отримав назву методу Булавіна-Іванова. А експериментальні дослідження з медичної фізики, які були започатковані в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка за ініціативою Л.А. Булавіна, дозволили запропонувати новий спосіб визначення стану організму людини.

Ювіляр створив наукову школу нейтронного дослідження м'якої матерії, представниками якої є не лише співробітники Київського національного університету імені Тараса Шевченка, а і академічних інститутів.

Сердечно бажаємо Леоніду Анатолійовичу міцного здоров'я і довгих років життя та плідної праці в ім'я і на благо вітчизняної науки та нашої Держави. До цих побажань долучаються численні учні, друзі і колеги ювіляра – автори статей цього ювілейного випуску.

*Від імені редколегії журналу
Анатолій ЗАГОРОДНІЙ*

Леонід Анатолійович БУЛАВІН